

відеоспостереження, так і програмні продукти криптографічного закриття інформації від несанкціонованого доступу.

Ефективна комплексна реалізація визначених трьох напрямків забезпечення інформаційної безпеки повинна протистояти всім можливим загрозам та забезпечити мінімізацію втрат.

Таким чином, можна зробити висновок, що визначення комплексу засобів захисту даних в інформаційній системі – складна оптимізаційна задача, при розв'язанні якої потрібно враховувати як потенційні можливості різноманітних загроз та вартість реалізації відповідних засобів захисту.

Список літератури: 1. *Левін В.К.* Захист інформації в інформаційно-обчислювальних системах і мережах. / Програмування, 2004 .- № 5 - 5-16 с.; 2. *Титоренко Г.А.* Інформаційні технології управління. М., Юніті: 2002; 3. *Галатенко В.А.* Основы информационной безопасности. – СПб. : Питер, 2006. – 204 с.; 4. *Губенков А.А., Байбурын В.Б.* Информационная безопасность. – М. : Радио и связь, 2005. – 308 с.; 5. *Кечиев Л.Н., Степанова П.В.* ЭМС и информационная безопасность в системах телекоммуникаций. – М. : Мысль, 2005. – 269 с.

О. Роман, студентка

ГЕНЕЗИС НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ДЕФІНІЦІЇ «ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»

Відсутність єдиного науковообґрунтованого підходу до визначення сутності поняття «фінансова безпека» зумовлює необхідність дослідження та порівняння теоретичного базису, що зустрічаються у різних наукових працях. Найбільш загальне визначення дефініції «фінансова безпека» наступне: це такий стан фінансово-кредитної сфери підприємства, який характеризується збалансованістю і якістю системної сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників (загроз), здатністю цієї сфери забезпечувати захист фінансових інтересів, достатні обсяги фінансових ресурсів для всіх його підсистем та процесів [1].

Український науковець Барановський О.І. у своїй монографії «Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізм забезпечення)» визначає

фінансову безпеку підприємства як «ступінь захищеності фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин». [2] Учений Кім Ю.Г. визначає фінансову безпеку підприємства як такий стан фінансових ресурсів, за якого забезпечується ефективна (прибуткова) діяльність підприємства, захист його фінансових інтересів та здатність зберігати свою ліквідність, платоспроможність і фінансові можливості під впливом різного роду небезпек і загроз [3]. Тобто у даному визначенні автор робить наголос на ефективності формування та використання фінансових ресурсів, завдяки чому підприємство матиме можливість забезпечити рентабельну діяльність та своєчасно погашати всі свої борги.

Науковці Горячева К.С., Ареф'євою О.В., Кузенко Т.Б. та інші підтримують думку, що фінансова безпека – це певний фінансовий стан, тобто ця економічна категорія є статичною (незмінною). З цим твердженням не можна погодитися, адже господарська діяльність підприємства постійно змінюється, це, у свою чергу, зумовлює цієї категорії як динамічної. Такої думки дотримується інша група вчених.

Так, Папехін Р.С. стверджує, що «сутність фінансової безпеки підприємства полягає в здатності підприємства самостійно розробляти і проводити фінансову стратегію відповідно до цілей загальної корпоративної стратегії, в умовах невизначеного і конкурентного середовища»[4]. З позицій ресурсно-функціонального підходу Юрій С.І. розглядає фінансову безпеку підприємства як процес найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів для уникнення загроз і забезпечення стабільного функціонування підприємства в поточному і майбутньому періоді [5]. Вітчизняний науковець Пройда-Носик Н.Н. під фінансовою безпекою суб'єктів підприємництва розуміє складний багаторівневий процес забезпечення захищеності суб'єкта від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх фінансових загроз та формування його фінансової рівноваги в поточній і стратегічній перспективі за рахунок ефективного використання його фінансового потенціалу з метою збільшення ринкової вартості. Тобто, автор розглядає фінансову безпеку як певний

складний процес, що дозволяє підприємству захистити себе від впливу фінансових загроз у будь-який момент часу [6]. Пожуєва Т.О. визначає фінансову безпеку підприємства як важливу економічну категорію, яка характеризує стабільність соціально-економічних відносин як на макро- так і на мікрорівнях. Змістом даної категорії є система засобів, які забезпечують конкурентоспроможність і фінансову стабільність підприємства. [7]

На нашу думку, найбільш повне визначення фінансової безпеки наводить І. Бланк: фінансова безпека підприємства є кількісно та якісно визначений рівень його фінансового стану, що забезпечує стабільну захищеність його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього та внутрішнього характеру, параметри якого визначаються на основі його фінансової філософії і створюють необхідні умови для фінансової підтримки його стійкого зростання в поточному і перспективному періодах. [8]

Отже, фінансова безпека підприємства – це динамічна багатогранна категорія, для оцінки якої необхідно застосовувати системний підхід.

Провівши порівняльний аналіз основних напрямків трактування поняття «фінансова безпека підприємства», ми дійшли висновку, що це стан підприємства, при якому забезпечується його фінансова стійкість, існують необхідні фінансові ресурси для реалізації поставлених цілей та відбувається контроль на усіх стадіях щодо їх раціонального розподілу. Забезпечення фінансової безпеки має ґрунтуватись у системі взаємозв'язків усіх складових і процесах, котрі відбуваються як у внутрішньому середовищі підприємства, так і при його взаємодії із контрагентами зовнішнього.

Список літератури: 1. *Картузов С. П.* Аналіз механізму управління фінансовою безпекою підприємства / С. П. Картузов // Актуальні проблеми економіки. — 2012. — №7 (133). — С. 118–124. 2. *Барановський О. І.* Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): Монографія / Барановський О.І. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. — 759 с. 3. *Кім Ю. Г.* Управління системою фінансової безпеки підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 21.04.02 «Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності» / Ю. Г. Кім. — К., 2009. — 23 с. 4. *Панехин Р. С.* Индикаторы финансовой безопасности предприятий / Р. С. Панехин. — Волгоград : Волгоградское научное издательство, 2007. — 16 с. 5. *Фінанси: [Підручник] / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова.* — К.: Знання, 2008.-611 с. 6. *Пройда-Носик Н. Н.* Сутність фінансової безпеки суб'єктів підприємництва та її роль в забезпеченні національної економічної безпеки / Н. Н. Пройда-Носик // Вісник ЖДТУ. — 2011. — № 1 (55). — С. 340-342. 7. *Фінансова безпека — необхідна умова функціонування підприємства [Електронний ресурс] / Т. О. Пожуєва //*

І.Є. Хаустова, старший викладач

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття «безпека» широко використовується практично у всіх напрямках будь-якої діяльності, воно міцно увійшло в наше життя. В свою чергу, економічна безпека підприємств тісно пов'язана з виробництвом продукції, виконанням робіт і наданням послуг. Від того, наскільки ефективно вони працюють, залежить економічний стан всієї країни. Адже будь-яке підприємство, будучи основним структуроутворюючим елементом економіки, виконує не тільки виробничу функцію, але і дає засоби до існування багатьох людей, та несе соціальне навантаження і відповідальність.

Крім того, неякісно сформована система погляди на економічну безпеку підприємства, відсутність методологічної бази з вимірювання та управління економічною безпекою підприємства є причиною того, що всі існуючі підходи до визначення сутності економічної безпеки відрізняються неповнотою і недосказаністю. Тому мета даної статті - розробити методологічні підходи до оцінки економічної безпеки підприємства. Для промислових підприємств оцінка економічної безпеки важлива, оскільки активно задіяний потенціал є визначальним стабілізуючим фактором антикризового розвитку, гарантом економічного росту і підтримки економічної незалежності та безпеки країни. До того ж стан і тенденції розвитку, що забезпечують економічну безпеку підприємства, виключають або мінімізують збиток не тільки потенціалу окремого підприємства, а й в економіці в цілому. В цьому і полягає основна функція забезпечення економічної безпеки.

«Економічна безпека підприємства» є комплексним поняттям і включає в